

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2010 vp

Hallituksen esitys laeiksi työnantajan sosiaaliturvamaksun suorittamisesta urheilemisesta saaduista palkkioista annetun lain kumoamisesta ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 1 päivänä joulukuuta 2009 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi työnantajan sosiaaliturvamaksun suorittamisesta urheilemisesta saaduista palkkioista annetun lain kumoamisesta ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta (HE 259/2009 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Juha Rossi, sosiaali- ja terveysministeriö

- ylitarkastaja Hannu Tolonen, opetusministeriö
- ylitarkastaja Paula Väliverronen, Verohallitus
- kehitysjohtaja Rainer Anttila, Suomen Liikunta ja Urheilu ry
- toimitusjohtaja Jukka-Pekka Vuorinen, Jääkiekon SM-liiga Oy
- toiminnanjohtaja Jarmo Saarela, Suomen Jääkiekkoliijat ry
- toiminnanjohtaja Markus Juhola, Jalkapallon Pelaajajyhdistys ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet Elinkeinoelämän keskusliitto EK ja Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi laki työnantajan sosiaaliturvamaksun suorittamisesta urheilemisesta saaduista palkkioista ja muutettavaksi työnantajan sosiaaliturvamaksusta annettua lakia.

Laki, jonka perusteella urheilutyönantajat on vapautettu maksamasta työnantajan sosiaaliturvamaksua, ehdotetaan kumottavaksi. Esityksen mukaan työnantajan sairausvakuutusmaksu tulisi maksettavaksi urheilijalle maksettavan pal-

kan perusteella. Sairausvakuutusmaksu maksettaisiin ensimmäisen kerran tammikuussa 2011 maksettavien palkkojen perusteella. Työnantajan sairausvakuutusmaksua ei edelleenkään maksettaisi sellaisten urheilijoille maksettavien palkkioiden perusteella, jotka eivät perustu työsuhteeseen.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sairausvakuutuksen rahoitusuudistuksessa vuonna 2006 vahvistettiin sairausvakuutuksen vakuutusperiaatetta tiivistämällä kerättävien maksujen ja maksettavien etuuksien välistä yhteyttä. Urheilijoiden työnantajat ovat oikeutettuja saamaan urheilijan sairauspäivärahan siltä sairausloman ajalta, jolta työnantaja maksaa urheilijalle palkkaa. Urheilutyönantajat eivät kuitenkaan osallistu sairausvakuutuksen rahoitukseen muiden työnantajien tavoin. Sen sijaan urheilija maksaa palkastaan sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun, kuten muutkin vakuutetut. Urheilutyönantajien maksuvapautusta koskevan lain kumoaminen on järjestelmän johdonmukaisuuden kannalta perusteltua. Valiokunnan näemyksen mukaan ammattiurheilun tukemisen on syytä tapahtua muiden rahoitusjärjestelmien kuin sairausvakuutusrahaston kautta.

Urheilun ammattimaistumisen ja toisaalta urheilu-urien pidentymisen myötä urheilusta pääasiallisen toimeentulonsa saavien määrä on lisääntynyt. Tästä syystä on tärkeää yhtenäistää ammattiurheilijan sosiaaliturvaa muiden työn-

tekijöiden kanssa. Samalla rajanveto ammatti- ja amatööriurheilun välillä selkeytyy. Tähän nähden myös ehdotettu työsuhteisen palkan ja ei-tösuhteisen palkkion erottaminen toisistaan on tarkoituksenmukaista. Valiokunnan näemyksen mukaan on lisäksi perusteltua, ettei lakiehdotuksessa erotella työnantajan maksuvelvollisuutta sen mukaan, siirtääkö urheilija saamaansa palkkaa urheilurahastoon vai ei. Rahastointiin kannustaa tuloverolain säännös, jonka mukaan urheilijalla on oikeus verovapaasti siirtää rahastoon 50 prosenttia vuositulostaan, enimmillään 100 000 euroa vuodessa. Rahastointi parantaa erityisesti menestyneiden, mutta verrattain lyhyen aikaa hyvin ansaitsevien urheilijoiden mahdollisuuksia varautua urheilu-uran jälkeiseen aikaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Juha Rehula /kesk
vpj. Sirpa Asko-Seljavaara /kok
jäs. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Risto Autio /kesk
Maria Guzenina-Richardson /sd
Hannakaisa Heikkinen /kesk
Arja Karhuvaara /kok
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd

Jukka Mäkelä /kok
Håkan Nordman /r
Markku Pakkanen /kesk
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /kesk
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /kok
vjäs. Merja Kyllönen /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.